

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Bunnik
Postbus 5
3980 AC BUNNIK

ONDERWERP	Beoordeling IBT omgevingsrecht 2022-2023 en verlengen actief toezicht	TELEFOONNUMMER	+31681025300
		E-MAILADRES	thomas.van.walchren@ provincie-utrecht.nl
DATUM	05-04-2024	DOMEIN/OPGAVE	BDO
DOCUMENTNUMMER	UTSP-390265605-12950	TEAM	BEI
VAN	Thomas van Walchren		
BIJLAGE	Overzicht verbeterpunten		

Geacht college,

Uw gemeente heeft in het kader van Interbestuurlijk Toezicht (IBT) informatie toegezonden over uw taakuitvoering in 2022-2023 op het gebied van het Omgevingsrecht. Wij hebben deze informatie beoordeeld. In deze brief leest u onze beoordeling.

Oordeel over uw taakuitvoering omgevingsrecht

Ons oordeel over uw taakuitvoering luidt:

- Vakgebied Omgevingswet (Ow) – uitvoering en handhaving (VTH): voldoet niet.
- Vakgebied Erfgoed (monumenten / archeologie): voldoet.

In de beoordelingsperiode 2021-2022 is de taakuitvoering van uw gemeente als 'voldoet niet' beoordeeld en is uw gemeente onder 'actief toezicht' (trede 3 van de IBT-interventieladder) geplaatst. U heeft in 2023 een verbeterplan opgesteld voor Uitvoering en Handhaving VTH waarin u heeft aangegeven hoe en wanneer u aan de verbeterpunten gaat voldoen zodat uw taakuitvoering weer voldoet aan de wettelijke proceseisen. Over dit verbeterplan hebben drie monitoringsgesprekken plaatsgevonden waarbij de voortgang van het verbeterplan is besproken, laatstelijk op 6 februari 2024. Wij constateren dat het verbeterplan nog niet volledig is uitgevoerd. Dit betekent dat het actief toezicht wordt verlengd en wij u een termijn stellen om het verbeterplan alsnog volledig uit te voeren en aan de wettelijke proceseisen te voldoen (zie verder 'Verlenging actief toezicht').

Bestuurlijk gesprek d.d. 14 maart 2024

Op 14 maart 2024 vond in het provinciehuis een bestuurlijk overleg plaats tussen de verantwoordelijke wethouders, de loco-gemeentesecretaris en tevens afdelingshoofd Ruimtelijke ontwikkeling en verantwoordelijke gedeputeerde. Er is gesproken over het verlengen van het actieve toezicht, de huidige stand van zaken en de achtergrond van de uitdagingen waar gemeente Bunnik voor staat. De informatie uit het overleg hebben wij bij de beoordeling betrokken.

Tijdens het bestuurlijk overleg kwam naar voren dat u de nodige stappen zet om het verbeterplan binnen de in deze brief genoemde termijn uit te voeren. Ook vinden er op ambtelijk niveau constructieve gesprekken plaats tussen de

verantwoordelijke gemeenteambtenaren en IBT. Op basis hiervan hebben wij het vertrouwen dat u actie onderneemt op de geconstateerde verbeterpunten.

Toelichting beoordeling

Bij het uitvoeren van onze wettelijk toezichtstaak hanteren wij de Verordening systematische toezichtinformatie provincie Utrecht (hierna: IBT-verordening), het Beleidskader Interbestuurlijk Toezicht 2021-2024 en de interventieladder die landelijk tussen Rijk, IPO en VNG is afgesproken. Het beleidskader vindt u via de volgende link: www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/bestuurlijke-zaken/interbestuurlijk-toezicht, onder het kopje "Beleidskader en Uitvoeringsagenda". Een toelichting op de interventieladder is te vinden op onze website www.provincie-utrecht.nl/werkwijze-ibt.

Hieronder leest u per vakgebied een toelichting op deze beoordeling. In de bijlage treft u een overzicht van alle verbeterpunten.

Omgevingswet / Omgevingsbesluit (voorheen Wabo / Besluit omgevingsrecht) – uitvoering en handhaving

Bij de beoordeling van de informatie voor het vakgebied uitvoering en handhaving (VTH) hebben wij getoetst of uw gemeente de processen zodanig heeft ingericht dat deze VTH-taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd.

Wij baseren ons hierbij op de wettelijke eisen voor deze processen, zoals vermeld in afdeling 18.3 van de Omgevingswet en afdeling 13.2 van het Omgevingsbesluit (voorheen hoofdstuk 5 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht en hoofdstuk 10 van de Regeling omgevingsrecht). Deze proceseisen staan ook bekend als de BIG-8 cyclus.

Gemeentelijke strategische en programmatische uitvoering en handhaving (thuis taken)

1. Uitvoerings- en handavingsstrategie

Vanaf 2018 meldt u in uw uitvoeringsprogramma's dat het Toezichts- en Handavingsbeleid 2016, tweede herziening, wordt geactualiseerd. Daarnaast beschikt uw gemeente inmiddels 8 jaar niet over beleid voor uitvoering (vergunningverlening). Ook is de risicoanalyse waarop uw beleid is gebaseerd verouderd. Het niet hebben van een (actuele) handavings- en uitvoeringsstrategie is in strijd met de wettelijke proceseisen. Inmiddels bent u aan de slag gegaan met het actualiseren en completeren van het beleid, maar deze is nog niet door u vastgesteld.

2. Uitvoeringsprogramma

Wij hebben vastgesteld dat de uitvoeringsprogramma's 2023 en 2024 onvoldoende informatie bevatten. Zo ontbreekt informatie ten aanzien van de uitvoering van taken op het gebied van prioritaire onderwerpen zoals toezicht en handhaving op bestaande bouw en handelen in strijd met bestemmingsplannen. Daarnaast wordt niet aangegeven welke activiteiten op het gebied van uitvoering (vergunningverlening) worden uitgevoerd en op welke wijze (mate van diepgang van de toetsing en al dan niet risicogestuurd) verschillende vergunningsaanvragen worden behandeld. Ook wordt voor de basistaken/milieutaken die de omgevingsdienst voor u uitvoert in het uitvoeringsprogramma 2023 onvoldoende informatie gegeven, waardoor niet duidelijk is welke activiteiten worden uitgevoerd en welke doelen daarmee worden nagestreefd. In het uitvoeringsprogramma 2024 wordt geen informatie gegeven over de uitvoering van de basistaken door de omgevingsdienst.

Bij het lezen van de uitvoeringsprogramma's 2023 en 2024 valt tot slot op dat de geprogrammeerde activiteiten niet in verhouding lijken te staan tot de beschikbare capaciteit (zie punt 4 'Uitvoeringsorganisatie en borging van middelen').

3. Evaluatierapportage

In het jaarverslag 2022 wordt onvoldoende ingegaan op de vraag in hoeverre de verrichtte activiteiten door de gemeente en omgevingsdienst hebben bijgedragen aan het bereiken van de in het Toezichts- en Handavingsbeleid 2016, tweede herziening, gestelde doelen. Daardoor heeft u ook niet kunnen bezien of er noodzaak bestond het beleid aan te passen. Een evaluatierapportage is noodzakelijk om inzichtelijk te krijgen op welke punten het Toezichts- en Handavingsbeleid aanpassing behoeft. Het geeft tegelijkertijd de nodige input voor de ontwikkeling van de hierboven aangehaalde Uitvoerings- en Handavingsstrategie.

4. Uitvoeringsorganisatie en borging van middelen

U heeft naar aanleiding van de evaluatie van de kwaliteitscriteria in het gecombineerde jaarverslag 2022 en uitvoeringsprogramma 2023 de benodigde capaciteit opgenomen, maar niet inzichtelijk is gemaakt op welke wijze de benodigde capaciteit is berekend en of die capaciteit dan ook voldoende is voor het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten in het uitvoeringsprogramma. Ditzelfde geldt voor het uitvoeringsprogramma 2024. U gaat daarin niet meer uit van de benodigde capaciteit maar van de beschikbare capaciteit. Op basis van de in het uitvoeringsprogramma 2024 geprogrammeerde activiteiten en de genoemde cijfers hebben wij twijfels of de beschikbare capaciteit voldoende is om de activiteiten te kunnen uitvoeren.

Wettelijk is vereist dat u de voor het bereiken van de in het beleid geformuleerde doelen en de uit te voeren werkzaamheden *benodigde én beschikbare* financiële én personele middelen inzichtelijk maakt in de uitvoerings- en handavingsstrategie en in de begroting borgt. Ook de wijze waarop de benodigde financiële en personele middelen is berekend moet inzichtelijk worden gemaakt. Vervolgens dient u er zorg voor te dragen dat voor de uitvoering van de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's, *voldoende* financiële en personele middelen beschikbaar zijn en dat deze middelen zo nodig worden aangevuld of de uitvoeringsprogramma's zo nodig worden aangepast.

Verordening Kwaliteit VTH

Wij toetsen of uw college jaarlijks evalueert in hoeverre de kwaliteitscriteria worden nageleefd door de omgevingsdienst én de eigen organisatie. Daarnaast toetsen wij of uw college daarover mededeling doet aan de gemeenteraad. De kwaliteitscriteria hebben betrekking op opleidingen, kritische massa en frequentie van de uitvoering van taken per medewerker. Deze criteria zijn in uw gemeente van toepassing op de uitvoerings- en handavingstaken die u zelf uitvoert en op de basis- en plustaken die de omgevingsdienst namens de gemeente uitvoert.

U heeft al meerdere jaren niet geëvalueerd of door uw gemeente en de omgevingsdienst wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria. Vanuit de gemeente is meegedeeld dat de middelen beperkt zijn en dat daardoor ook de beschikbare capaciteit niet optimaal is. Wij adviseren u te analyseren welke capaciteit er benodigd is om op adequaat niveau uw uitvoerings- en handavingstaken te kunnen uitvoeren en hierover met uw gemeenteraad in gesprek te treden (zie punt 4 'Uitvoeringsorganisatie en borging van middelen' voor de *benodigde vs. beschikbare* personele middelen).

Het is van belang dat u erop stuit dat door de omgevingsdienst én de eigen organisatie aan de kwaliteitscriteria wordt voldaan en dat u de gemeenteraad daarover actief informeert. Wij verzoeken u dringend deze evaluatie jaarlijks uit te voeren en ook hierover te rapporteren aan de gemeenteraad, zodat duidelijk wordt in hoeverre uw gemeente en de omgevingsdienst voldoen aan de kwaliteitscriteria en waar de knelpunten liggen.

Regionale strategische en programmatische uitvoering en handhaving (basistaken omgevingsdienst)

In de beoordelingsronde 2022 is vastgesteld dat uw college op 15 maart 2022 de U&H-strategie regio Utrecht voor de basistaken had vastgesteld, maar dat het een groeidocument betreft. Ook is vastgesteld dat er nog geen uniform uitvoeringsprogramma is vastgesteld op basis van de U&H-strategie regio Utrecht. In de regio wordt de U&H-strategie de komende jaren nog doorontwikkeld en wordt nagedacht over een uniform uitvoeringsprogramma. Ondanks deze lopende doorontwikkeling, zullen wij de huidige U&H-strategie regio Utrecht in 2024 beoordelen. Eventuele verbeterpunten die bij de beoordeling in 2024 naar voren komen, zullen met u en de regionale werkgroep worden gedeeld om mee te nemen bij de doorontwikkeling.

Monumenten en Archeologie

Bij de beoordeling van dit vakgebied hebben we getoetst of sprake is van adequate vergunningverlening, of de monumentencommissies goed functioneren en in hoeverre er sprake is van adequate advisering in het kader van de archeologische monumentenzorg.

De beoordeling van dit taakveld over 2022 luidt 'voldoet'. Dit betekent dat u grotendeels voldoet aan de wettelijke eisen. Uit de door u ingediende toezichtinformatie blijkt dat archeologie structureel deel uitmaakt van de vergunningsprocedure. Bij omgevingsvergunningen voor Rijksmonumenten is advies gevraagd aan de Welstands- en Monumentencommissie Mooisticht. Voor dit taakveld heeft u over 2023 nog geen toezichtinformatie ingediend.

Verlenging actief toezicht

Het actieve toezicht wordt verlengd. De voortgang van het door uw vastgestelde verbeterplan monitoren wij actief, onder andere door meerdere monitoringsgesprekken tot en met november 2024 te voeren met uw organisatie en uw gemeentesecretaris. Uiterlijk **eind november 2024** moet het verbeterplan en de bij deze beoordelingsbrief opgenomen (aanvullende) verbeterpunten volledig zijn uitgevoerd en dient uw taakuitvoering te voldoen aan de wettelijke proceseisen. Wij voeren na het laatste monitoringsgesprek opnieuw een beoordeling uit en informeren u over de uitkomst.

Wij vertrouwen erop dat na een adequate uitvoering van het verbeterplan en de (aanvullende) verbetermaatregelen het actieve toezicht kan worden afgeschaald. Mocht uit de beoordeling na november 2024 blijken dat het verbeterplan onvoldoende is uitgevoerd en dat uw taakuitvoering niet voldoet aan de wettelijke proceseisen, dan beraden wij ons op mogelijke opschaling op de interventieladder naar trede 4 (vooraankondiging juridische interventie).

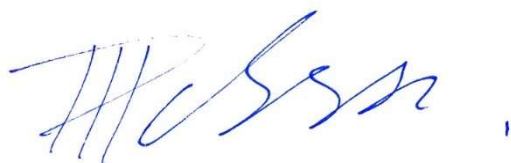
Tot slot

Mocht u naar aanleiding van deze beoordelingsbrief vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met de heer Van Walchren via thomas.van.walchren@provincie-utrecht.nl of met de heer Van Dam via jeroen.van.dam@provincie-utrecht.nl.

Een afschrift van deze brief sturen wij ter kennisgeving aan uw gemeenteraad.

Wij publiceren de resultaten van ons toezicht op de IBT-kaart. Zie daarvoor www.provincie-utrecht.nl/interbestuurlijktoezicht. Deze brief wordt via deze kaart ook toegankelijk.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
Namens hen,

H.P. van Essen
gedeputeerde Ruimtelijke Ontwikkeling, Coördinatie Omgevingsbeleid, Energietransitie, Milieu en Bestuur

Overzicht verbeterpunten

Rapportage en evaluatie

1. Voer periodiek een rapportage uit ten aanzien van het VTH-beleid voor RO, Bouw en Milieu. Stel deze vast en stuur deze ter informatie aan de gemeenteraad. *Toelichting: De periodieke rapportage gaat in op de vraag in hoeverre de doelen uit het VTH-beleid zijn behaald en in hoeverre bijsturing/wijziging nodig is van het beleid.*
2. Geef in de jaarlijkse evaluatierapportages aan in hoeverre de uitgevoerde activiteiten hebben bijgedragen aan het bereiken van de gestelde doelen. *Toelichting: De evaluatierapportage gaat in op de vraag in hoeverre de activiteiten uit het voorgaande uitvoeringsprogramma zijn uitgevoerd en in hoeverre de activiteiten hebben geleid tot het behalen van de in het beleid gestelde doelen. Op basis van deze evaluatie dient te worden bezien of de uitvoerings- en handavingsstrategie aanpassing behoeft.*
3. Stel een evaluatierapportage vast voor Milieu. *Toelichting: U heeft enkel een urenstaat en productieaantallen aangeleverd. Een urenstaat en productieaantallen zeggen niks over het al dan niet bereiken van de in het beleid gestelde doelen.*

Strategisch beleid

4. Actualiseer de analyse van problemen (risicoanalyse / gebiedsanalyse) op het gebied van uitvoering en handhaving. *Toelichting: Een actuele risicoanalyse en omgevingsanalyse is essentieel om binnen het gemeentelijk grondgebied inzichtelijk te hebben wat de grootse bestaande risico's zijn op het gebied van uitvoering en handhaving. Aan de hand van de grootse risico's kunnen prioriteiten worden bepaald voor vergunningverlening, toezicht en handhaving binnen het fysieke domein.*
5. Actualiseer de uitvoerings- en handavingsstrategie en neem hierin ook Wkb-beleid op. Formuleer in de meerjarenstrategie heldere en meetbare doelen die gekoppeld zijn aan gestelde prioriteiten, zoals beschreven onder punt 4. Stel de geactualiseerde uitvoerings- en handavingsstrategie vast en stuur dit ter informatie aan de gemeenteraad. *Toelichting: Om goed te kunnen monitoren en te evalueren is het van belang dat de doelen voldoende concreet (als meetbare prestaties) geformuleerd zijn.*
6. Neem in de te actualiseren meerjarenstrategie op hoe wordt omgegaan met overtredingen begaan door de eigen organisatie of andere overheidsorganen, hoe bevindingen worden gerapporteerd en welk vervolg hieraan wordt gegeven.
7. Maak de financiële én personele middelen die **benodigd** én **beschikbaar** zijn voor het bereiken van de gestelde doelen inzichtelijk en waarborg deze in de begroting.

Programma en organisatie

8. Stel het uitvoeringsprogramma voortaan voor het komende jaar vast zodat bij aanvang van het nieuwe jaar de uitvoering kan plaatsvinden volgens een actueel programma. *Toelichting: Een tijdige vaststelling is voor een goede taakuitvoering en doorlopen van de BIG-8 cyclus essentieel. Wij geven u in overweging mee de P&C-cyclus te volgen bij het opstellen en vaststellen van de uitvoerings- en handavingsstrategie, uitvoeringsprogramma's en evaluatierapportages.*
9. Stel een uitvoeringsprogramma vast voor de taakuitvoering op het gebied van Milieu.
10. Maak in het uitvoeringsprogramma inzichtelijk welke activiteiten op het gebied van RO (handhaving omgevingsplan, aanpak strijdig gebruik), Bouw en Milieu worden uitgevoerd, waarbij rekening wordt gehouden met de gestelde doelen en prioriteiten. Besteed hierbij ook specifiek aandacht aan de prioritaire onderwerpen asbest (milieu), bodem (milieu), brandveiligheid opslag gevaarlijke stoffen (milieu), risicovolle milieubelastende activiteiten (milieu), brandveiligheid (BWT) en constructieve veiligheid (BWT).
11. Draag zorg voor **voldoende** financiële én personele middelen om de in het uitvoeringsprogramma voorgenomen activiteiten uit te kunnen voeren en vul zo nodig deze middelen aan of pas het uitvoeringsprogramma zo nodig aan.

Vorbereiding, Uitvoering en Monitoring.

12. Maak voor uitvoering en handhaving een beschrijving van de werkprocessen, de procedures en de bijbehorende informatievoorziening. Deze beschrijving moet betrekking hebben op de uitvoering van de uitvoerings- en handhavingstaken (VTH) en het voorbereiden, geven en uitvoeren van bestuurlijks sancties. Leg onder andere vast dat toezichthouders/ handhavers van de eigen organisatie periodiek rouleren zodat deze niet voortdurend worden belast met het houden van toezicht op dezelfde inrichting.

13. Zorg dat uw organisatie de resultaten en voortgang van de uitvoering van het uitvoeringsprogramma en het bereiken van de gestelde doelen monitort voor uitvoering en handhaving.
14. Evalueer jaarlijks in hoeverre uw gemeentelijke organisatie én de omgevingsdienst voldoet aan de kwaliteitscriteria (hoeveelheid fte's, opleiding, werkervaring, aanvullende kennis en frequentie) en rapporteer hierover aan de gemeenteraad.